

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXXII [i. e. LXXXIII]. Quae sint poenitentiae partes Eßentiales?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

SVADENT istis. 1. Calvinus *Inst.* l. 4. c. 19. §. 17. Baptismus per peccatum non deletur, ergo per totam vitam est utilis ad memoriam reuocatus. 2. Hieronymus *durè & improprie dixit Pœnitentiam secundam tabulam.* Vide plura supra quæst. 30.

AUTOR. *Concil. Trid. Sess. 14. Can. 2.* dicit anathema confundentibus ea duo Sacramenta: Adeo diuersa sunt. 1. Docet id figura. *Col. 2.* Baptismus dicitur Circumcisio spiritualis; at hæc nusquam legitur iussa repeti cum memoriâ in remedium peccatorû: Sed pro hoc Sacrificia, Expiationes, Cõfessio præscribuntur. *Leu. 4. 5. 6.* Ergo. 2. Non remittimur, *1. Ioan. 1.* ad memoriam Baptismi; sed *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et iustus, ut remittat nobis pecc. nostra, et emundet nos.* 3. *Heb. 6.* Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati, per Baptismum a iur. S. Patres, contra Nouatianos; & prolapsi sunt, rursû renouari ad Pœnitentiã, repetito Baptismo. Vnde baptizatum prius dein lapsum in inçestum, Paulus non remisit ad Baptismum. Et ibidem monet. *Non rursus iacentes fundamentum pœnitentia.* Quocirca, aut neganda est cum Nouatianis Reconciliatio; aut fateri Pœnitentiam esse distinctum à Baptismo Sacramentû. 4. Post Baptismum lapsi, non sunt remissi ad memoriam Baptismi; sed ad pœnitentiã: Vt, *Act. 8. Simon, 1. Cor. 6.* Incestuosus. 5. Mirum, si vnicum salutis remedium foret; nec de eo S. Scriptura verbum: nil S. Patrum Traditio; at multa de pœnitentia.

RATIO. Quia, *Luc. 12. Seruus qui cognouit voluntatem Domini, & non facit, vapulabit multis. Qui autem non cognouit, & fecit digna plagis; vapulabit paucis.*

Ideo *1. Timoth. 1.* *Misericordiam Dei consecutus sum; quia ignorans feci in incredulitate.* Atqui post Baptismum scienter peccans facilius resanaretur, quàm ignoranter peccans ante Baptismum: quia is solâ memoriâ; non hic. Istud verò est absurdum. 2. Ritus Baptismi & Pœnitentiæ diuersim habent materiam ac formam: sunt igitur & Sacramenta diuersa. Item & Ministrorum est diuersitas: nam semper soli Episcopi & Sacerdotes Absoluerunt: Baptizarunt verò etiam Diaconi, adeoque laici ipsi.

DICO AD I. Baptismus, quâ fuit actio transiens, transit; quâ dedit gratiam regenerationis, hanc fugat peccatum, & extinguit; non tamen Characterem impressum.

AD II. Peraptè dixit. Sic & Tertullianus libro de pœnitent. vocat eam *secundam ianuam, spem, secunda subsidia, &c.*

QVÆSTIO LXXXIII.

Quæ sint partes Essentiales Pœnitentiæ?

LUTHERANI: vt Illyrici in *apol. Conf. Antuerpe* l. 3. Kemnitius p. 2. Exam. pag. 973. cum Scoto a. d. 14. q. 4. & d. 16. q. 1. afferunt vnâ, sc. Absolutionem. At Scotistæ tamen non negant pœnitentiã esse Sacramentum, neq; negant Confessionem esse necessariam; vt i. h. æretici.

II. MELANCHTHON in *Apol. Confess. Aug. art. 13.* asserit duas: Ritus Visibilem, & Verbum absolutionis. *Corda simul per Verbum & Ritus mouet Deus: Verbum incurrit in aures, Ritus in oculos.*

III. ALII duas Baptismi re. ordationem, & Verbum Absolutionis, De his supra.

SVADENT primi istis. 1. Kemnitius pag. 995. 1. Quia Antiquitatè est ignota distinctio pœnitentiæ in Materiam ac Formam. 2. Nec inter ipsos scholasticos conuenit. 3. Sacramenta sunt actiones Dei; proinde si opera humana sint pars pœnitentiæ, his diuinitatem tribui necesse est. 4. Ante centum annos nil certi

certi constitit de materia pœnitentiæ. 5. Et Concil. Trident. timidè scripsit, Actionem pœnitentis esse materiam pœnitentiæ, vel quasi: Ergo ipsa est sacramentum, vel quasi; & effectus eius est remissio peccatorum, vel quasi. 6. *Scotista*. Quia effectus pœnitentiæ apud significatur per Absolutionem, non per Confessionem; at Sacramentum est signum rei: ergo. &c. 7. Id est Sacramentum, quod à ministro confertur; talis hic est Absolutio, non Confessio. 8. Absolutio sola est causa gratiæ, cum tota vis pœnitentiæ in Clauibus consistat: at hæc sunt Absoluentis.

AUTOR. Partes essentielles Pœnitentiæ sunt duæ: Absolutio Sacerdotis vt Forma; Actus pœnitentis vt Materia, Ita Communis: & Tridentinum *Sess. 14. Can. 3.* & Concil. Florent. Quia *pœnitentia est actio pœnitentis*: non, vt *Scotus* ait, est Absolutio pœnitentis, facta certis verbis. 2. Sacerdos absoluere non debet vllum, nisi quem ex signis visibilibus pœnitentem esse cognoscit; cum Sacramentum sit signum visibile gratiæ à Deo institutum: Cur igitur Confessio, tale signum, non foret pars Sacramenti? Significat enim confitens se voluntate recedere à peccato, ac proinde iustificari: quod Absolutione completur. 3. Confitens concurrat ad remissionem peccatorum; 1. Ioann. 1. *Si confiteamur peccata nostra, fidelis. &c.* Proinde, vt Absolutus dicitur verè iustificari; sic & Confessus. Itaque Confessio & Absolutio sunt partes essentielles.

DICO AD I. Pariter & in Baptismo: at res perantiqua est; termini sunt recentiores, & rei explicandæ aptiores.

AD II. Conuenit: nam Communis tenetur; vt patet.

AD III. Actiones pœnitentis non habent vim Sacramentalem, nisi vt instrumenta sunt Dei: sicut & verba Sacerdotis.

AD IV. At Gabriel 4. dist. 17. q. 2.

art. 1. docet de Confessione & Absolutione ex Communi sententia, & is vixit ante 100. annos, citatque S. Thomam. &c. Sic & Concilium Florent. anno 1439.

AD V. Sic ex hoc, *Quasi Unigenitus à Patre*, liceret dicere, Christus est Unigenitus, vel quasi. Vox quasi non semper extenuat rem. Et Confessio est quasi materia; quia est sensibile signum actionis transeuntis; non solida & subsistens.

AD VI. Etiam Confessio significat pœnitentem recedere à peccato; ceu Absolutio, Sacerdotem expellere peccatum.

AD VII. Minister Sacramenti est, qui vel totum, vel partem Sacramenti conficit potiorum; vt hic Absolutionem Sacerdos; Confitens tamen cooperator est necessarius.

AD VIII. Operatur per Claves Absoluens; at & cooperatur Confitens: Vt homo constat ex corpore & anima; solâ hâc intelligit: ita Sacramentum constat partibus duabus; vnâ tamen operatur; & quidem non sine alia.

QVÆSTIO LXXXIV.

Quæ sunt partes Materiales Pœnitentiæ?

LUTHERO-CALVINISTARVM triplex erat sententia. I. **LYTHERVS** lib. contra Bullam Anti christi art. 5. anno 1520, & 1521 etsi non neget tres esse partes; Satisfactionem tamen non esse iuris diuini; tamen anno 1545. in refut. art. Louan. propos. 7. negat esse tres; sed duas, ait in Smalcald. art. anno 1537. f. Contritionem ex minis legis, & Fidem ex Euangelii promissis. Sic & Melanch. in Locis, anno 1521. In Conf. Aug. anno 1530. posuit eas Mortificationem, & Viuificationem. Sic Contritiores &c.

II. **LYTHERANI** alii tertiam addunt, Opus bonum, seu